

Poznatky z vánočního turnaje juniorek

(MVDr. Miroslav Vondříčka, asistent trenér juniorek ČR, ročník 86)

Nedostatky a chyby ve hře našich juniorek, které jsem mohl na zahraničním turnaji v NSR o Vánocích pozorovat, mají svůj původ ve věku daleko mladším než juniorském. I když poznatky trenérů z vrcholných soutěží jsou řadu let, dokonce i desítek let, stále stejné (stačí si přečíst staré zprávy od S. Mrázka nebo V. Hegera či P. Petery anebo ty novější, zveřejněné na webových stránkách SBT), reakce na ně je zcela mizivá. Také neustálé upozorňování, že jiné země jsou pracovitější a výkonnost se u nich zvyšuje a tím se náš dřívější náskok (zřetelný ještě v dívčí kategorii) ztrácí, je podceňováno nebo ignorováno.

Jelikož současně trénuji také nejmladší děti, vím, že to nemusí být jen neinformovaností nebo neochotou pracovat lépe. Ale snad právě proto si myslím, že se musíme nad svou trenérskou činností zamyslet a následně se pokusit svou práci zlepšit. Víím, že to není lehké, že je celá řada potíží, které nás čekají prakticky na každém kroku, ale je nutno mít stále na paměti, že trenéři těch nejmladších vytváří u dětí základní herní stereotypy. **Proto je jejich práce veledůležitá, i když nedoceněná a často přehlížena.**

Pokusme se zaměřit na odstraňování následujících slabín v naší hře:

1/ hra je velmi pomalá - celkový projev týmu, stejně jako pohyb jedinců, provádění individuálních činností i kombinací má proti jiným hlemýždí tempo, čili vše je pro soupeře nepřekvapivé, čitelné a proto lehce bránitelné. Protiútok je jen akce jednoho či dvou hráčů, chybí návyk zapojení většího počtu hráček.

Stejně tak je pomalý návrat do obrany. Některé hráčky předstírají (nebo snad i v dobré snaze v dříve netrestaném, možná i v dětství úspěšném, návyku) snahu o vypíchnutí míče na soupeřově polovině.

Soupeři – okamžitý sprint všech hráček do protiútku, rychlé řešení situací, včetně rychlých kombinací nebo akcí, okamžitá reakce, odvaha k zakončení, stejně jako rychlý návrat do obrany.

Stručně, ve všem jsou o krok dřív.

2/ fyzická připravenost – i když máme dvě podkošové hráčky vyšší, přesto silově nestačíme. Na křídlech včetně rozehrávaček převahu nemáme (to může být jen momentálním nedostatkem v daném ročníku), ale také nemáme ochotu sílu uplatnit – osobně, v kombinacích, v doskakování. Až na výjimky je doskakování křidel v obraně nulové a v útoku již vůbec neexistuje. Hráčky jsou jakoby ohleduplné.

Soupeři - silovou hru uplatňují (někdy i za cenu osobních i nesportovních chyb), **jsou nemilosrdní.**

3/ hraje odvážně a pohledně i účelně jen proti slabším soupeřům (Finsko, Lucembursko). To souvisí se zmíněným nedostatkem síly stejně jako s nezkušeností se porvat o výhru proti přesile. Do určité míry zde určitě hraje roli i hledání viny mimo sebe. Hráčky hledají zdůvodnění svou omluvou, proč ona nemohla udělat to, co měla (čili jakési vnitřní uspokojení a ne jen momentální omluva). Objevuje se i zdůvodnění svého nedostatku vinou dlouhodobého tréninku – to by mělo být pro nás trenéry zvlášť varující. Z těchto vnitřních omluv pak pramení stav těžko opravitelných nedostatků, spíše zlovyků.

Soupeři - v těchto, pro ně slabších, zápasech nehrají s takovou výraznou převahou, střídají dokonce i na úkor svých opor.

4/ mezi vyloženě trvalé nedostatky patří - všechny známé nedostatky v driblingu, v technice i repertoáru přihrávek, střelecká odvaha i úspěšnost, malý nebo nedostatečný přehled v obraných činnostech, výpomoc, odstoupení, přebrání. A také v obraně - absolutně bez domluvy, jsme němí.

Soupeři – byli v těchto činnostech jistější a důraznější, až drzejší (zase SÍLA).

Na závěr pár otázek k zamyšlení se nad trenérským podílem na vzniku uvedených nedostatků:

- 1/ nejsme vždy jen spokojeni s výhrou a nedokážeme vidět chyby
- 2/ stačí nám, že utíká naše jedna rychlá hráčka a dává body a tým stojí, a nepodílí se na akci
- 3/ nebrzdíme rozvoj individuálních činností hráček zadáváním taktických úkolů příliš brzy
- 4/ jsme schopni evidovat a chválit hráče za doskočené míče
- 5/ dáváme v tréninku příkazy, kterou rukou a jakou formou má hráč přihrát a z kterého místa
- 6/ jsme důslední při nácviu včasnosti přihrávky na nabíhajícího hráče
- 7/ zdůrazňujeme při každé příležitosti nutnost domluvy mezi hráči v obranné činnosti
- 8/ máme dostatek sil připomínat chyby v driblinku
- 9/ jsme skutečně ochotni nutit hráče k důrazné obraně na každém tréninku a v každém zápase
- 10/ máme čas hodnotit s dětmi jejich výkon, vysvětlovat chyby i mimo tréninky i po vyhraném zápase
- 11/ hledáme doplnění svých týmů o silové typy a dáváme jim šanci, i když zatím příliš týmu nepomáhají
- 12/ nezlehčujeme si práci tím, že i v nejmladších kategoriích posilujeme svůj tým z jiných klubů se všemi negativy, které jsou s touto snahou spojeny

Jen to vyjmenované by mohlo znamenat zlepšení a určitě to není ještě všechno!

Proč hledat jinou cestu?

V roce 2003 vybojovaly ženy stříbro a postup na OH. Základem jejich úspěchu byla hra našeho nejlepšího ženského týmu - Gambrinusu Brno. Jejich rychlá hra s odvážnou střelbou, týmovou obranou s okamžitým přechodem do protiútoků vypadala jednoduše a byla vysoce účelná. Proč nevolí stejný styl další dospělé týmy je záhadou. Trenéři mládeže obecně musí učit naše děti hrát stejným stylem - rychle běhat, vidět, mít sílu a odvalu a všechno další, co nám často chybí.

Navíc do diskuse.

Po několikaletém úsilí se zavedla činnost krajských týmů (důvodů proč by měly být je dostatek). Komise mládeže přišla s návrhem (na základě průzkumů mezi trenéry) na jejich zrušení. STK ochotně vyhověla pro nedostatek termínů.

Návrh na zrušení vzešel z trenérů. Důvody byly naše vyloženě trenérské chyby. Trenéři oblastních výběrů buď zvali a stavěli hráče jen ze svých týmů, jiní zase nechtěli své hráče uvolnit, neboť oblastní trenér je přesvědčoval, aby přestoupili do jeho týmu (možná odůvodněně, možná jen pro podezření). Zapomnělo se pro sobecké a zcela zcestné zájmy jedinců na základní účel akce - na motivaci dětí, na podporu jejich snahy, na rozšíření kvality nad rámec klubu, na větší konkurenci pro každé dítě, na pěstování touhy reprezentovat víc než svůj klub, konečně i hledání kvalitních dětí pro léta budoucí a porovnání práce trenérů.

Stručně řečeno krajské týmy nedokázaly plně splnit svůj účel kvůli nám, trenérům. Není to ostuda a nerozum upustit od dobré myšlenky pro individuální pochybení - lépe řečeno **nechat vyhrát chyby?** Nevěřím, že by se v každém kraji nenašli dva ochotní a OBJEKTIVNÍ trenéři s nadhledem a snahou prospět obecnému cíli.

Strakonice, leden 2004